

JAMHUURIYADDA SOMALILAND

QABYO-QORAALKA XEERKA HORUMARINTA WADDOOYINKA

XEER Lr.2013

Golaha Wasiirradu;

Markuu Arkay; In Waddooyinku ka mid yihiin hal-bawlaha isku xidha Dalka, isu-gudubka Bulshada, sugidda amaanka iyo kor-u-qaadida dhaqaalaha.

Markuu Arkay; In Dhaqaalaha waddooyinka ka soo gala **Fuel Levy-ga iyo Lessen Levy-ga** iyo dhibaatooyinka Waddooyinku aanay ahayn wax is-kafayn kara, isla markaana aanay jirin wax dhaqaale ah oo inaga soo galay qaadhaan-bixiyayaasha laga soo bilaabo sanadkii 2006.

Markuu Dersay; Dhibaatooyinka ay Shilalka Gaadiidku keenaan waddo xumadda awgeed ee dhimashada Dadka, Xoolaha iyo khasaaraha dhismayaasha iyo hantida kale ee kala duwan.

Waxa uu ansixiyey Qabyo-qoraalka Xeerka Horumarinta Waddooyinka.

Qodobka 1^{aad} **Eray Bixin**

Hadaan xeerka gudihiisa si kale loogu xusin ama loogu sheegin waxaa looga jeeda erayadan soo socda:

Wajibaad Maaliyadeed: waxaa looga jeeda takaaliifta xeerkani jideeyey.

Xoolaha Damaanka ah: Waxaa looga jeedaa xoolaha Ganacsi ahaan looga dhoofinayo Dekedaha Somaliland.

Gaadiid: Waxaa looga jeeda gaadiidka xeerkan lagu xusay.

Tan: waa halbeeg qiyaseed culays oo u dhigma **1000Kg**

Tax: kalmada TAX (Cashuur) ee xeerka **The Body of Laws on Direct Taxation** waxaa loo fasirayaa kalmada Tax waajibaadka Maaliyadeed ee xeerka.

Qodobka 2aad **Magaca Xeerka**

Xeerkan waxa loogu yeedhayaa **Xeerka Horumarinta Waddooyinka.**

Qodobka 3aad **Ujeedada Xeerka**

Ujeedada xeerku waa in la meel mariyo Xeer:

- 1- jideeya dhaqaale lagu horumariyo wadooyinka dalka
- 2- Gacan ka geysta Horumariya Isu gudubka bulshada, Sugidda Amaanka & Koboca dhaqaalaha dalka.

Qodobka 4aad **Xadka dabaqaada**

Xeerkan waxaa lagu dabaqayaa damaanka iyo gadiidka ku xusan.

Qodobka 5aad

Waajibaadka Maaliyadeed ee Xoolaha Damaanka ah.

Waxaa la waajibiyey in neef kasta oo ka dhoofaya Dekadaha dalka laga bixiyo qadarka lacagta ah ee soo socota:

- 1- Adhiga: Neefkiiba \$1 USD (Hal Doolar)
- 2- Lo'da: Neefkiiba \$3 USD (Sadex Doolar)
- 3- Geela: Neefkiiba \$5 USD (Shan Doolar)

Qodobka 6aad

Waajibaadka Maaaliyadeed ee Gadiidka

Waxaa la waajibiyey in gaadiidka:

- 1- (Gaadhi yar) Cars, Pick-up & Land cruisers, Mini-Bus , Light goods vehicle iyo kuwa qaadkoogu ka yaryahay 3 Tan, **Sadexdii biloodba mar laga qaado \$15.50 USD** oo ah qiimaha dhismaha 1 m² oo Wadada ah.
- 2- In gaadiidka qaadkoogu ka badan yahay **3 Tan** oo ah: Medium goods Vehicle , Heavy goods vehicle , Trailers , **Tan-kiiba laga qaado: \$ 5 USD (Shan Doolar), saddexdii bilood hal mar laga qaado.**

Qodobka 7aad

Ururinta iyo Fulinta

Iyada oo aan waxba laga bedalin macnaha kalmada TAX (**Cashuur**) ee xeerka **The Body of Laws on Direct Taxation**. Ururinta Waajibaadka Maaliyadeed ee Xeerkani jideeyey waxaa loo raacayaa: Chapter I & II ee Title iV ee Xeerka **The Body of Laws on Direct Taxation** iyo xeerarka kale ee khuseeya.

Qodobka 8aad

Dacwadaha iyo Ciqaabta

Iyada oo habka dacwad qaadista loo raacayo xeerarka habka meddaniga iyo ciqaabta, ciqaabaha lagu mutaysan karo jabinta xeerka waxaa loo raacayaa ciqaabaha ku xusan, Title III ee **The body of laws on Direct Taxation**. Qof kasta oo jabiya qodobada xeerka

waxaa lagu ciqaabaya, ciqaabaha ku xusan: **Title V**, ee xeerka **The body of laws on Direct Taxation** iyo xeerarka kale ee khuseeya.

Qodobka 9aad Awoodaha Hantidhawrka.

Ka sakow awoodaha hantidhawraha guud ee ku xusan xeerka hantidhawraha guud, xeer **lambar 05/98** iyo xeerarka kale ee dalka, hantidhawraha guud wuxuu awood u leeyahay; baadhista iyo dabagalka waajibaadka maaliyadeed ee xeerkani jideeyey.

Qodobka 10aad Dhaqan-galka xeerka

Xeerkani wuxuu dhaqan galaya marka golaha wakiiladu ansixiyo, Madaxweynuhuna saxeexo isla markaana lagu baahiyo faafinta rasmiga ah.